Verslag van de excursie van de sectie naar de Amsterdamse waterleidingduinen

Pim Kuijken

Inleiding

Op zaterdag 2 augustus 2003 verzamelden zich zo'n 15 personen bij de ingang van de Oase om mee te doen aan de excursie van de sectie.
Vijf mensen hadden een fiets gehuurd en konden zo een groter en wat verder afgelegen gebied bereiken. Deze groep heeft meer verzameld vlak achter de eerste duinenrij, dicht aan de kust. De andere groep heeft verzameld op drie excursieplekken, te weten de Oranjekom, het Oosterkanaal bij de Zilk en het Heitje.
Onder de 15 deelnemers was een aantal die niet verzamelden maar wel belangstelling hadden en graag eens mee gingen.
Na al een geruime tijd van mooi en warm weer begon deze dag helaas zwaar bewolkt en dat had vooral gevolgen voor de vangsten in de ochtend bij de Oranjekom. In de middag klaarde het op en werd er ook meer gevangen.
Het immense gebied is uiteraard niet in één dag te bemonsteren. De gevarieerdheid is enorm en er moesten gezien de beperkingen qua vervoer in het terrein keuzes worden gemaakt. Veel boeiende stukken blijven dus onbelicht. Voor de toekomst is er nog veel onderzoek nodig naar de bijen en wespen fauna van de Waterleidingduinen. Theo Peeters en Jeroen de Rond

hebben daar al een flinke aanzet voor gegeven. Verdere systematische inventarisatie van de bijenfauna zou nog veel gegevens kunnen opleveren.

Korte bespreking resultaten

Van slechts vijf deelnemers werd een soortenlijstje ontvangen. Voor de terreinbeheerders en de inventarisatiegegevens is het van groot belang dat de vangsten worden doorgegeven. Ik roep iedereen op om zich daar wat nauwgezetter aan te houden, daar het één van de voorwaarden is voor vergunningverlening.

Er werden 33 soorten wespen en 18 soorten bijen waargenomen.

Een bijzondere waarneming was de eerste vangst van *Macropis europea* uit de Waterleidingduinen. Zelf heb ik éénmaal een exemplaar gevangen in de Noorderduinen in Zandvoort in 1996.

De bestaande soortenlijst van 116 soorten bijen en wespen in de Waterleidingduinen kan dus met één worden uitgebreid.

Hoplitis spinulosa blijkt verspreid door het duingebied voor te komen en er is door mij recent (15-6-2003) één exemplaar gevangen in de Noorderduinen in Zandvoort.

Er werden teleurstellend weinig soorten bijen gevangen. Enerzijds was het in de ochtend bewolkt, anderzijds blijkt door de warme en vroege zomer dat veel soorten waren uitgevlogen. Dat verschijnsel is door velen van ons geconstateerd.

Veel soorten die je wel zou verwachten zijn niet gevangen. Ik verwijs naar het excursieverslag van 3 augustus 1996 van de vangsten in de Noorderduinen in Zandvoort, vermeld in Bzzz nr. 6 pagina 33.

Bijzonder was de vangst van de goudwesp *Chrysis gracillima*. De gastheren hiervan zijn onder andere *Microdynerus exilis* en *Microdynerus nugdunensis*, maar die werden niet verzameld. Het is mij niet bekend of deze hier ooit gevangen zijn.

Tabel 1 Soortenlijst wespen en bijen van de Waterleidingduinen op 2 augustus 2003.

Terreinen	**Oranjekom**	**Oosterkanaal**	**Heitje**	**Zeereep**
Amersf. Coord.	**99-484/485**	**95-479**	**95-479**	**95-484**
CHRYSIDIDAE – Goudwespen				
Chrysis bicolor		x		
Chrysis gracillima		x		
Chrysis ignita		x		
TIPHIIDAE – Keverdoders				
Tiphia femorata	x			
POMPILIDAE – Spinnendoders				
Anoplius infuscatus	x	x	x	
Anoplius viaticus	x	x	x	
Aporinellus sexmaculatus	x		x	
Arachnospila rufa		x		
Episyron rufipes	x	x		
Evagetes dubius	x			
Evagetes pectinipes	x			
Pompilus cinereus	x		x	x
VESPIDAE – Plooivleugelwespen				
Ancistrocerus oviventris	x			
Ancistrocerus trifasciatus		x		
Dolichovespula media		x		
Symmorphus trifasciatus		x		

Terreinen	Oranjekom	Oosterkanaal	Heitje	Zeereep
SPHECIDAE – Graafwespen				
Ammophila sabulosa	x		x	
Podalonia hirsuta	x			
CRABRONIDAE – Graafwespen				
Bembix rostrata	x	x	x	x
Cerceris rybyensis		x		x
Crabro cribrarius		x		
Crabro scutellatus			x	
Crossocerus quadrimaculatus		x		
Crossocerus wesmaeli		x		
Dryudella pinguis	x			
Dryudella stigma	x			
Ectemnius continuus	x	x		
Gorytes laticinctus	x			
Harpactus lunatus			x	
Mellinus arvensis		x		
Oxybelus bipunctatus		x		
Philanthus triangulum		x	x	
Tachysphex panzeri		x	x	
APIDAE – Bijen				
Andrena fuscipes		x		x
Bombus campestris				x
Bombus lucorum				x
Bombus terrestris				x
Colletes marginatus			x	
Coelioxys mandibularis			x	
Dasypoda hirtipes	x		x	x
Epeolus variegatus		x		
Halictus confusus			x	
Halictus tumulorum		x		
Hylaeus brevicornis				x
Lasioglossum tarsatum				x
Macropis europaea				x
Osmia spinulosa			x	x
Sphecodes albilabris		x		
Sphecodes gibbus		x		x
Sphecodes longulus			x	x